

UTILIZAREA DE INSTRUMENTE SPECIFICE ACTIVITĂȚII DE PLANIFICARE ÎN FERMELE DIN ZONA DE VEST A TRANSILVANIEI

A.V. SIMU

U.S.A.M.V. Cluj-Napoca

e-mail: asimu@usamvcluj.ro

The planning activity is very important in frame of farm management, being the main source of information for decision making. The quality of these activities is a result of the database of information, methods and analyzes models used, but the human users, too. In this paper is realised an analyze of the numbers of panning tools used by farmers as a basis of achieving the quantitative and qualitative objectives in frame of agricultural production. The accomplishment of these objectives it is necessary because the planning activity offers the majority of the information needed by farmers during the decision making process. On the same time, paper tries to observe the connection between the attitude of farmers regarding the planning activity and the number of tools used for planning. The attitude of farmers regarding the panning activity is important, having in mind that a negative attitude can dramatically reduce the number of planning tools used by farmer, and, consequentially, the quantity and the quality of information used for decision making process.

Keywords: farm management, planning process, instruments of planification, farmers attitude, user planning instrument.

Activitatea de planificare are o importanță semnificativă în cadrul managementului fermei, fiind principala sursă de informații utilizate de către fermier în procesul decizional [1].

În cadrul acestei activități își aduc aportul trei elemente care, și anume: informațiile (informațiile despre procesul de producție, informații care influențează acest proces de producție etc.) și metodele de analiza a acestor informații; instrumentele cu ajutorul cărora se alică aceste modele de analiză și utilizatorii informațiilor și instrumentelor.

În acest articol autorul își propune să studieze legătura dintre gradul de apreciere a activității de planificare a producției de către fermieri din zona de Vest a Transilvaniei și numărul de instrumente de planificare pe care le folosesc aceștia pentru a realiza activitatea de planificare.

MATERIAL ȘI METODĂ

În cadrul acestui articol se vor prezenta și se vor analiza informații obținute în urma aplicării unui chestionar. Acesta fiind aplicat unui număr de 116 fermieri din zona de Vest a Transilvaniei.

Din cadrul acestui chestionar vor fi analizate răspunsurile date de către fermieri la două întrebări, și anume:

1. Ce importanță are activitatea de planificare în cadrul fermei pe care o reprezentați?

2. Care este numărul de instrumente pe care le utilizați în activitatea de planificare în cadrul fermei Dumneavoastră?

Răspunsul la prima întrebare este o notă pe care managerul fermei o acordă importanței activității de planificare din cadrul fermei pe care o conduce. Notele fiind cuprinse între 1 și 5, nota 5 fiind nota de apreciere maximă. Răspunsurile la această întrebare sunt prezentate în Tabelul 1 Aprecierea importanței activității de planificare în ferme de către manager.

Tabelul 1

Aprecierea importanței activității de planificare în ferme de către manager

Notă	1	2	3	4	5
Total note acordate	2	15	30	45	24

La a doua întrebare fermierii trebuiau să enumere cel mult cinci instrumente pe care le utilizează în activitatea de planificare a producției din fermă. Răspunsurile au fost centralizate în Tabelul 2 Numărul instrumentelor utilizate în activitatea de planificare a producției.

Tabelul 2

Numărul instrumentelor utilizate în activitatea de planificare a producției

Număr instrumente	0	1	2	3
Total	59	27	20	10

Analiza legături dintre aceste două caracteristici s-a făcut cu ajutorul unei metode neparametrice de apreciere și măsurare a intensității legăturilor statistice și anume Testul Hi-pătrat al lui Pearson, apoi s-a calculat Coeficientul de contingență a lui Pearson pentru a determina intensitatea legăturii dintre aceste două caracteristici [2].

REZULTATE ȘI DISCUȚII

Analizând rezultatele obținute la prima întrebare supusă studierii în cadrul acestui articol (*fig. 1*) se observă că majoritatea fermierilor chestionați acordă o importanță destul de ridicată activității de planificare. Aproximativ 39% din managerii chestionați au acordat o notă de 4 (care reprezintă o apreciere bună a activității de planificare), iar 20% au caracterizat activitatea de planificare ca fiind foarte importantă (acordând nota 5), deci în total aproape 60% dintre managerii de fermă chestionați consideră că activitatea de planificare din cadrul fermei este importantă.

Deci se poate spune că activitatea de planificare a producției este importantă pentru manager, de aceea am supus studierii numărul de instrumente de planificare utilizate în activitatea de planificare în cadrul acestor ferme. Autorul a supus studierii numărul instrumentelor pentru ca acestea sunt mijloace care ajută fermierii la valorificarea cunoștințelor teoretice.

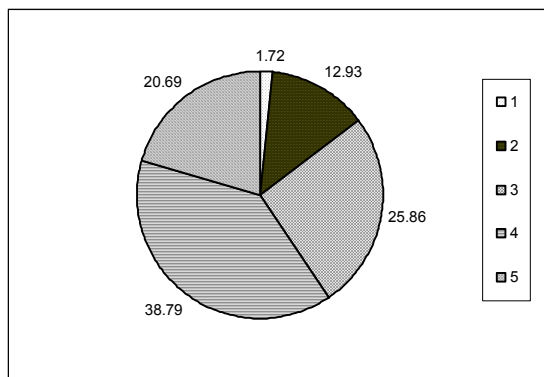

Figura 1. **Aprecierea importanței activității de planificare în ferme de către manager (%)**

Numărul acestor instrumente este important ca premiză a utilizării cât mai complete a informațiilor. După cum se poate observa (*fig. 2*) foarte puțini fermieri utilizează astfel de instrumente, 10 fermieri dintre cei care au răspuns la acest chestionar folosesc maxim 3 instrumente în timp ce majoritatea fermierilor nu folosesc nici un instrument în activitatea de planificare (aproximativ 60 de fermieri).

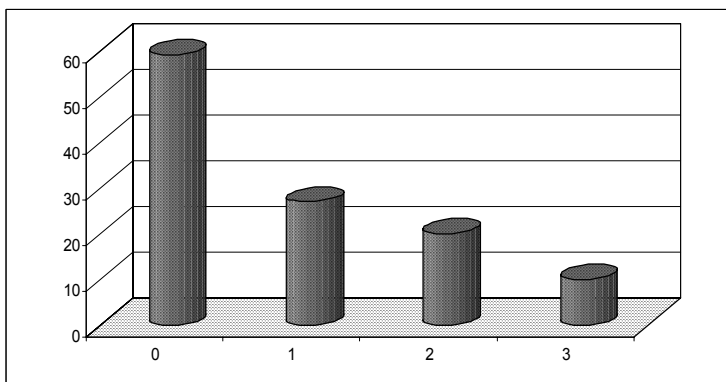

Figura 2. **Numărul de instrumente utilizate de către manager în activitatea de planificare**

Numărul mare de fermieri care nu folosesc instrumente de planificare atrage după sine o întrebare, și anume: Care este motivul pentru care nu folosesc fermierii astfel de instrumente? Un motiv ar putea fi atitudinea pe care o au fermierii față de activitatea de planificare, de aceea autorul propune studierea legăturii dintre nota acordată de managerul fermei activității de planificare a producției din cadrul fermei și numărul de instrumente utilizate de către fermier în activitatea de planificare.

Studierea acestei legături se va face cu ajutorul unei metode neparametrice de apreciere și măsurare a intensității legăturilor statistice, și anume Testul Hipătrat al lui Pearson. Pentru a determina intensitatea legăturii dintre aceste două caracteristici s-a calculat Coeficientul de contingență a lui Pearson.

Pentru a putea aplica această metodă s-a construit un tabel de corelație (tab. 3) între aceste două caracteristici, în care caracteristica independentă sau factorială este nota acordată de managerul fermei activității de planificare a producției din cadrul fermei, iar caracteristica dependentă sau rezultativă este numărul de instrumente utilizate de către fermier în activitatea de planificare.

Tabelul 3

Numărul de instrumente utilizate de către manager în activitatea de planificare în funcție de nota acordată activității de planificare (frecvențe absolute)

Notă	1	2	3	4	5	Total
0	2	15	14	14	14	59
1	0	0	12	15	0	27
2	0	0	0	12	8	20
3	0	0	4	4	2	10
Total	2	15	30	45	24	116

Conform modelului ales urmează calcularea frecvențelor teoretice după formula:

$$n_{ij}^* = \frac{n_{i\bullet} \bullet n_{\bullet j}}{n}$$

n_{ij}^* - frecvențe teoretice;

$n_{i\bullet}$ - frecvențele absolute ale caracteristici independente;

$n_{\bullet j}$ - frecvențele absolute ale caracteristici dependente;

n - total frecvențe absolute.

Următorul pas este calcularea efectivă a variabilei Hi-pătrat (χ).

$$\chi_c^2 = \sum_i \sum_j \frac{(n_{ij} - n_{ij}^*)^2}{n_{ij}^*}$$

$$\chi_c^2 - \text{Hi-pătrat calculat } \chi_c^2 = 43,26$$

Această valoare a lui Hi-pătrat calculat se va compara cu valoarea tabelară a lui Hi-pătrat pentru o anumită probabilitate de eroare, autorul a ales în acest caz o probabilitate de 5 % și numărul de grade de libertate, care sunt în acest caz 12.

$$\chi_{0,05,12}^2 = 21$$

După cum se observă valoarea lui Hi-pătrat calculat este mai mare decât cea tabelară, deci se poate aprecia că numărul instrumentelor utilizate de către manager în activitatea de planificare depinde de nota acordată de managerul fermei acestei activități.

Pentru a determina intensitatea acestei legături s-a calculat Coeficientul de contingență al lui Pearson (C) după următoarea formulă:

$$C = \sqrt{\frac{\chi^2}{n + \chi^2}} \dots C = 0,52$$

În urma calculelor a rezultat o valoare de 0,52. Această valoare ne permite să spunem că există o legătură între aceste două caracteristici studiate, dar nu una puternică.

Această legătură nu este puternică deoarece sunt și alte caracteristica care ar putea influența numărul de instrumente de planificare utilizate de către manager în activitatea de planificare.

O astfel de condiționare a utilizării instrumentelor de planificare ar putea fi dată de lipsa acestor instrumente sau dacă sunt astfel de instrumente, gradul de dificultate în utilizarea lor ar putea îndepărta fermierii de utilizarea lor.

CONCLUZII

Activitatea de planificare, după cum s-a arătat în capitolul precedent, este o activitate foarte importantă în opinia fermierilor chestionați. De aceea este necesar ca cunoștințele teoretice în legătură cu acest domeniu să poată fi utilizate de fermieri.

Aceste oportunități ar putea fi create prin dezvoltarea unor instrumente care să ajute fermierii să pună în practică aceste cunoștințe.

Crearea de astfel de instrumente rezultă și din studiul acesta. Se poate observa că majoritatea fermierilor apreciază favorabil activitatea de planificare, cu toate acestea ei nu utilizează nici un instrument în activitatea de planificare (fig. 3). Un motiv ar putea fi lipsa acestor instrumente sau dificultatea utilizării acestora.

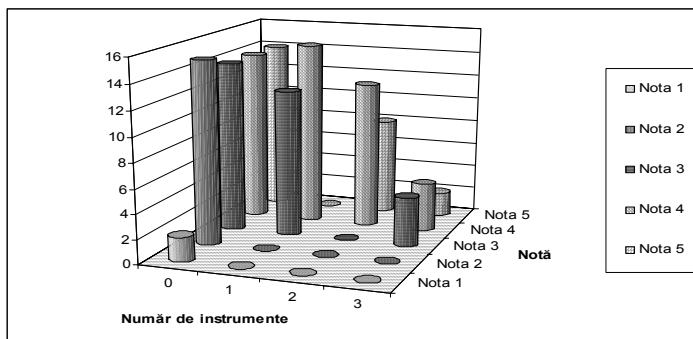

Figura 3. Numărul de instrumente utilizate de către manager în activitatea de planificare în funcție de nota acordată activității de planificare

Deci este necesar să se creeze astfel de instrumente care să îi ajute pe fermieri în activitatea de planificare a producției. Un obiectiv al acestor instrumente trebuie să fie următorul, să aducă cunoștințele teoretice la un nivel inteligibil pentru fermieri, astfel încât să poată beneficia de aceste cunoștințe teoretice.

BIBLIOGRAFIE

1. Merce Emilian, Ilarie Ivan, 2005 *Managementul exploatațiilor agricole*, Editura Rissoprint, Cluj-Napoca;
2. Merce, E., Fl. Urs, C. Merce, 2001, *Statistica*, Ed. AcademicPres, Cluj Napoca.